

Cod întrebare:	MMP_0134	Nr. înreg. MMP	Nr. 161808/DM/04.05.2011
Nume	Daniel Cristian Radu Constanta.		

Întrebare

Petentul nu este de acord cu "proiectul de exploatare a zacamintelor aurifere de la Rosia Montana.

Sustin toate actiunile intreprinse pentru oprirea companiei RMGC (sau a oricarei alte companii) sa exploateze zacamintele aurifere de la Rosia Montana. As dori ca situarile istorice si fostele exploatari sa fie incluse cat mai curand in circuitul turistic.

Cred ca mediatizarea problemei sau chiar un referendum national vor rezolva situatia actuala.

Răspuns

Rezultatul activităților din ultimele sute de ani din zona Roșia Montană, au lăsat puternice amprente asupra mediului. Ca urmare a acestui impact deosebit, atât ca intensitate cât și ca durată în timp, comparativ cu multe alte regiuni ale României, este evident faptul că zona Roșia Montană rămâne departe de a fi caracterizată de indici de biodiversitate înalți și prin urmare nu se poate vorbi în nici un caz de un *"teren încă neafectat sau cu afectări minore"*.

Metodele de exploatare minieră practicate în trecut au dus la poluarea solului și a apelor de suprafață din zonă cu metale grele și compuși ai acestora. Rocile cu conținut de sulf, în contact cu oxigenul și apa, au dat naștere unei soluții slabe de acid sulfuric, care a dizolvat metalele grele din rocă și, împreună cu acestea, a ajuns treptat în apele de suprafață sau în cele subterane, poluându-le.

Din galeriile miniere vechi (totalizând aproximativ 140 km) se scurg în pârâul Roșia, în fiecare secundă, 20 litri de ape acide, iar de aici poluarea se propagă în aval pe zeci de km în râul Abrud și în Arieș.

Datorită acestor ape acide, pe câțiva km în aval pe cursul pârâului Roșia și Abrud, flora și fauna lipsesc aproape complet.

Prin implementarea proiectului de la Roșia Montană, nici măcar o picătură de apă contaminată nu va parăsi amplasamentul proiectului propus fără a fi tratată în prealabil

Managementul apei în cadrul proiectului de la Roșia Montană prevede:

- Înainte de începerea construcției proiectului, apele care nu au fost impactate de mineritul istoric și care nu vor fi impactate de proiect vor fi deviate în jurul proiectului prin așa numitele canale de deviere. Aceste canale de deviere vor deversa apa în aval de proiectul Roșia Montană.
- Apele acide care în momentul actual se scurg libere în sistemul hidrografic, vor fi colectate în spatele Barajului de Captare Ape Acide Cetate, de unde vor fi pompate spre amplasamentul Uzinei de Procesare, unde vor fi tratate într-o Stație de Epurare Ape Acide.
- Apa tratată va fi fie utilizată în procesul tehnologic, fie descarcată în vaile Roșia și Corna (în aval de baraje) pentru a menține debitul ecologic al celor 2 pârâuri.
- Alimentarea cu apă brută se va face din râul Arieș printr-un sistem de pompe și conducte de transport.
- Doar 15% din cantitatea de apă necesară proiectului va fi luată din râul Arieș, restul de 85% va fi recirculată din iazul de decantare.
- Toate scurgerile și exfiltrațiile de pe sau din amplasamentele proiectului Roșia Montană vor fi captate și tratate înainte de a fi eliberate în mediul natural.

RMGC va lua de asemenea măsuri de reducere a impactului asupra biodiversității, printre care:

- Plantarea a 1000 de hectare de pădure în locul a celor aproximativ 250 hectare necesare a fi defrișate. Plantarea celor 1000 ha se va face înainte de defrișarea suprafețelor forestiere;
- Vom face operațiuni de reabilitare și vegetare progresive, pe toată durata proiectului;
- Amenajarea unei rețele de coridoare de vegetație în interiorul și între zonele de protecție a mediului, care să permită migrația speciilor;
- Vom reduce la minim tăierile de arbori și alte perturbări pe durata sezonului de înmulțire la păsări (aprilie-iulie);

- Instalarea de facilități de microhabitat pentru păsări, mamifere mici, reptile și amfibieni;
- Realizarea unor lucrări de refacere/amenajare a cursurilor de apă;
- Plantarea de specii native de-a lungul malurilor pâraurilor și altor cursuri de apă, pentru a asigura condițiile pentru înmulțire și coridoarele de migrație necesare faunei.

Este adevărat că turismul poate fi o posibilă sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substitut pentru un proiect industrial major - și dezvoltarea acestuia de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune - pentru Roșia Montană, "turismul fără dezvoltarea minei" - nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare a turismului de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură, cel puțin din următoarele motive: lipsa punerii în valoare a obiectivelor turistice, infrastructura necorespunzătoare, insuficiența unităților de cazare și de alimentație publică etc.

Cea de-a doua variantă, respectiv dezvoltarea/promovarea turismului prin implementarea Proiectului este singura alternativă viabilă, căci Proiectul conține prevederi cu privire la investiții semnificative în turismul local și promovarea acestei zone.

În ceea ce privește potențialul turistic în zonă, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A.(RMGC) a dispus realizarea unui studiu, care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat, din care cităm:

"Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. [...] În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică" (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 70 milioane de USD pentru protecția/restaurarea și amenajarea patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști.

La încheierea proiectului vor exista:

- un sat nou cu un centru civic modern,
- Centrul istoric al Roșiei Montane - restaurat, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate/amenajate muzeistic (ex. cea de la Cătălina Monulești);
- monumente restaurate/conservate precum cel de la Tăul Găuri, Carpeni, Piatra Corbului, Păru Carpeni - care, toate, vor reprezenta atracții turistice.

Tot în acest context compania specializată Gifford împreună cu Geo-Design din Marea Britanie a efectuat un studiu de fezabilitate referitor la estimarea costurilor de amenajare a masivului Cărnăc pentru public. Concluzia acestui studiu relevă faptul că pentru organizarea muzeistică conformă normelor în vigoare a acestui masiv, sunt necesari peste 151 milioane euro, iar pentru funcționare anuală costurile depășesc 1 milion euro pe an. Astfel, recomandările acestora și ale echipei de cercetare arheologică sunt de a conserva și amenaja muzeistic zone remarcabile precum Cătălina Monulești, Păru Carpeni, Piatra Corbului, amenajarea în întregul dovedindu-se nesustenabilă din punct de vedere economic, cât și în ceea ce privește alegerea zonelor reprezentative pentru amenajare turistică. Acest document este parte din răspunsurile specialiștilor independenți la întrebările publicului și poate fi studiat integral în cadrul volumelor Anexa EIA, în volumul 49, disponibil pe pagina de internet a companiei www.rmgc.ro.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2010 un buget pentru cercetarea și conservarea patrimoniului cultural de peste 11 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către RMGC pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa cum a fost făcut public în cuprinsul Raportului EIM (a se vedea vol. 32, Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79) și a fost suplimentat la peste 70 milioane de dolari, din cauza întârzierilor intervenite în procedura de evaluare și a realităților identificate în ultimii ani.

Rezultatul activităților din ultimele sute de ani din zona Roșia Montană, au lăsat puternice amprente asupra mediului.

Metodele de exploatare minieră practicate în trecut au dus la poluarea solului și a apelor de suprafață din zonă cu metale grele și compuși ai acestora. Rocile cu conținut de sulf, în contact cu oxigenul și apa, au dat naștere unei soluții slabe de acid sulfuric, care a dizolvat metalele grele din rocă și, împreună cu acestea, a ajuns treptat în apele de suprafață sau în cele subterane, poluându-le.

Din galeriile miniere vechi (totalizând aproximativ 140 km) se scurg în pârâul Roșia, în fiecare secundă, 20 litri de ape acide, iar de aici poluarea se propagă în aval pe zeci de km în râul Abrud și în Arieș. Datorită acestor ape acide, pe câțiva km în aval pe cursul pârâului Roșia și Abrud, flora și fauna lipsesc aproape complet.

Peisajul a suferit schimbări majore de-a lungul anilor prin înființarea unui număr mare de șteampuri, galerii și lacuri artificiale, necesare activităților miniere. Aceste activități s-au extins tot mai mult, fiind însoțite de modificări ale structurii așezărilor și reliefului prin apariția depozitelor de steril. De exemplu masivul Cetate a fost exploatat intens, iar cantitățile de steril au devenit adevărate dealuri – Halda Cetate, Hop, Gauri, Rakosi, Valea Verde, Vekes, Iuliana, Afinis, Aurora, 23 August, Galerie 910 Carnic, Napoleon 984, Napoleon 959, Manesti, Galerie 887, Galerie 938, Piatra Corbului 960, Piatra Corbului, Orlea.

Declinul mineritului de tip familial din anii '50 și a proprietății private în domeniul exploatării aurifere, precum și inițierea exploatării de suprafață din anii '70 au dus la modificări ale peisajului, la modificarea structurii și ocupației populației, la părăsirea și degradarea unor construcții industriale tradiționale, la degradarea sau chiar demolarea unor construcții sau ansambluri printre care unele de reală valoare de patrimoniu. Implantarea fără discernământ a unor locuințe colective (blocuri) a contribuit și mai mult la alterarea peisajului pastoral al zonei.

Rezultatele studiului condițiilor de referință asupra peisajului, parte a EIM 2006, arată că atât structura peisajului cât și a habitatelor a fost semnificativ influențată de activitățile umane.

Ca urmare a acestui impact deosebit, atât ca intensitate cât și ca durată în timp, comparativ cu multe alte regiuni ale României, este evident faptul că zona Roșia Montană rămâne departe de a fi caracterizată de un potențial turistic imediat.

Potențialul turistic al localității Roșia Montană poate fi dezvoltat în viitor numai prin investiții masive directe și indirecte (în infrastructura și servicii și utilități conexe) pornindu-se de la următoarele coordonate:

1. valorile de patrimoniu arheologic mobil și imobil
2. clădirile monument istoric, Zona Protejată Centrul Istoric Roșia Montană și elementele de peisaj din zona tăurilor
3. valorile de patrimoniu industrial din cadrul fostei exploatări miniere și din cel al viitoarei exploatări miniere preconizate de către RMGC
4. elemente de patrimoniu imaterial – tradiții, obiceiuri etc.

Așa cum am arătat în Planul de dezvoltare durabilă a comunității (Volumul 31 din raportul EIM), RMGC va contribui la dezvoltarea unor activități economice precum turismul, care, după cum am detaliat în Planul mai sus menționat, se situează la un nivel extrem de redus în zonă. După ce Planul de Urbanism Zonal (PUZ) este

aprobat de Consiliul Local din Roșia Montană, în această zonă pot fi dezvoltate activități turistice (pensiuni, restaurante, etc.). PUZ care prezintă, în detaliu, suprafața de teren necesară pentru Proiectul Roșia Montană afectează doar aproximativ 25% din comuna Roșia Montană. Deși unele afaceri s-au creat deja pe restul de 75% din comună, după finalizarea PUZ, dezvoltarea afacerilor va fi încurajată și mai mult.

Turismul în sine nu este un panaceu pentru dezvoltarea durabilă și, într-adevăr, dacă este practicat incorect, el poate prejudicia foarte mult situația socială locală și mediul înconjurător (de exemplu, construcțiile pe faleze din România). Turismul este doar unul dintre aspectele dezvoltării durabile, împreună cu alte sectoare de activitate. "Pitoreasca Țară a Moților" completează potențialul turismului minier. Investiții semnificative sunt, totuși, necesare pentru ca o industrie turistică durabilă din punct de vedere economic, la standardele ridicate impuse, să atragă numărul mare de turiști necesar. Aceste investiții sunt puțin probabile, având în vedere situația actuală din Roșia Montană. Proiectul minier Roșia Montană oferă gama de activități economice capabile să se adreseze situației actuale și să dezvolte o infrastructură adecvată a turismului, împreună cu antreprenorii și alți factori interesați.

În ceea ce privește cererea dumneavoastră de a organiza un referendum, vă aducem la cunoștință următoarele aspecte: (i) conform prevederilor legale în domeniu, publicul poate prezenta propuneri justificate în legătură cu evaluarea impactului asupra mediului; (ii) art. 44 (1) al Ordonanței Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. (860/2002) privind evaluarea impactului asupra mediului și procedura de acordare a autorizației de mediu ("Ordonanța nr. 860/2002") "în timpul dezbaterii publice titularul proiectului [...], oferă răspunsuri fundamentate la propunerile justificate ale publicului, primite în formă scrisă, înaintea dezbaterii respective"; (iii) conform art. 44 (3) al Ordonanței nr. (860/2002), "pe baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea relevantă privind protecția mediului evaluează propunerile/comentariile relevante ale publicului și îi cere titularului amendarea raportului privind studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă ce conține soluțiile pentru rezolvarea problemelor indicate".

Ținând cont că acuzația dumneavoastră (i) nu identifică și nu indică probleme legate de proiectul inițiat de RMGC și supus procedurii de evaluare a impactului asupra mediului; (ii) se referă la drepturi de decizie și competențe ale anumitor autorități publice, probleme la care RMGC nu este în măsură să ofere un răspuns. menționăm că titularul proiectului nu are competența de a oferi un răspuns sau de a face vreun comentariu în această privință.

Legislația din România nu prevede organizarea unui asemenea referendum, mai mult organizarea unui asemenea referendum de către o companie privată nu are nici un efect juridic asupra autorizării oricărui tip de proiect.